

Lapin elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

LAUSUNTO

1

eija.harju@ely-keskus.fi

25.1.2016

Dnro 0085/2016

Viite: Hankesuunnitelma, Porovahinkojen todentaminen, arviointi ja hallinta, POROVIVA

Hankkeen tulisi keskittyä porovahinkojen arvioimiseen ja arvioimislautakuntien toiminnan kehittämiseen. Vahinkojen arvioimiseen tarvittaisiin tarkemmat ohjeet. Arvioimislautakunnan pitäisi pystyä puolueettomasti ja asiantuntevasti arvioimaan mikä on poron aiheuttamaa vahinkoa ja mitkä muut asiat ovat vaikuttaneet tilanteeseen. Poronhoitoalue on laaja ja sen kasvuolot vaihtelevat suuresti. Nämä ja erilaiset käytännöt niin poronhoidossa kuin maanviljelyssäkin tulisi pystyä huomioimaan vahinkoa arvioitaessa. Arvioimislautakuntien toiminta ja vahinkojen arviointi ei tällä hetkellä ole yhtenäistä eikä asiantuntevaa. Arvioimislautakuntien toimintaa tukeva koulutus olisi tärkeää. Hanke on keskittynyt viljelyvahinkoihin, mutta vakituisten asukkaiden ja mökkiläisten kanssa on ongelmia enenevässä määrin.

Poroviva-hankkeen työpaketissa 2 tavoitteena on selvittää porojen aiheuttamia vahinkoja, sekä nostaa esiin niistä syntyviä yleisimpiä ristiriitatilanteita. Hankkeessa on tarkoituksena tehdä kysely porovahingoista. Lapin ELY-keskus teki kyselyn porovahinkojen arvioimisesta tammikuussa 2016, jonka tarkoituksena oli kehittää arvioimislautakuntien toimintaa. Lapin ELY-keskuksen arvioimislautakuntien toiminnan kehittäminen ei voi jäädä tämän hankkeen varaan. Mikäli hankkeella on tarkoitus vastata Lapin ELY-keskuksen ja poroelinkeinoon tarpeisiin, tulisi hanketta muuttaa tarkoituksenmukaisemmaksi.

Työpaketissa 3 aiheena ovat porovahingot ja niiden ennaltaehkäisy. Hankkeessa olisi tarkoitus tehdä opiskelijatyönä mm. selvitystyö porovahinkojen ennaltaehkäisymenetelmiin ja vahinkoihin varautumiseen sekä siihen liittyvä opas. Paliskuntain yhdistys ei hyväksy poroelinkeinoja ohjaavien oppaiden ja suositusten tekoa hankkeissa opiskelijatöinä.

Työpaketissa 4 on tarkoitus tutkia teknologian hyödyntämistä viljelyvahinkojen todentamisessa mm. miehittämättömillä lennokeilla. Nykyisillä arvioimislautakunnilla ei tällä hetkellä ole todellisuudessa mahdollista ottaa käyttöön miehittämättömiä lennokkeja, joten tämän osion on oltava käytännönläheisempi. Budjetista iso osa on varattu tähän kokeiluun. Se ei ole tarkoituksenmukaista.

Työpaketissa 5 on tarkoitus testata porojen talviaikaisen laidunnuksen pitkäkestoisia vaikutuksia eri-ikäisiin nurmiin. Näitä tutkimuksia on tehty useita aiemmin ja vanha tutkimusaineisto tulisi käyttää hyödyksi. Mikäli hankkeessa tutkitaan porovahinkoja, tulisi tutkia myös eri vuodenaikojen, uusien lajikkeiden ja luonnonolosuhteiden vaikutusta vahinkoihin.

Työpaketti 6 on tarpeellinen ja siihen tulisi panostaa hankkeessa. Hankkeessa voitaisiin selvittää myös ”yhden arvioimislautakunnan mallia”, mikä tarkoittaisi, että koko poronhoitoalueella toimisi yksi tai kaksi osaavaa, asiantuntevaa ja jääviyskysymyksissä ongelmatonta intressiristiriidoista vapaata arvioimislautakuntaa, joiden toimialue olisi koko poronhoitoalue. Monet nykyiset puheenjohtajat ovat kuntien maaseutusihhteereitä ja he kokevat roolinsa vaikeiksi kahden elinkeinon välillä. Yhden arvioimislautakunnan mallissa ei kuntakohtaisia puheenjohtajia tarvittaisi ja vahinkojen arvioiminen olisi yhtenäisempää alueesta riippumatta.

Jotta hanke saadaan aidosti palvelemaan porotaloutta ja muita osapuolia, tulisi poroelinkeino ottaa mukaan hankkeen valmisteluun. Paliskuntain yhdistys ei puolla hankkeen rahoitusta nykyisessä muodossa.

PALISKUNTAIN YHDISTYS

Anne Ollila
toiminnanjohtaja

mba/ao